

НЕКА РАЗМАТРАЊА О ОРГАНИЗОВАЊУ КОМАНДНИХ МЕСТА

Командно место било ког степена одувек је привлачило непријатеља, иако га је у класичним условима било тешко открити и уништити. С друге стране, да би се сопствено командно место сачувало постављао се захтев о одржавању његове тајности, дуготрајности, издржљивости и отпорности на све видове непријатељевог дејства.

Пошто ће командна места бити у будућем рату изложена и удару нуклеарног оружја, неопходно је и систем командовања прилагодити новонасталим условима. Стога се данас тај проблем свестрано проучава. Већ годинама се у разним армијама проналазе и испитују боље форме и методе командовања и савршеније организације штабова. У тражењу бољих форми и метода обезбеђења непрекидности командовања војни теоретичари разних земаља дошли су до различитих гледања. Међутим, сви се слажу у томе да је у савременом рату неопходно сваком степену командовања, од пука навише, створити резервну команду. Наиме, ако знамо да је командно место било ког степена један од најважнијих елемената у борбеном распореду, да његово уништење или чак онеспособљавање доводи до дезорганизовања командовања, може се закључити да ће оно увек бити приамљив и рентабилан циљ атомског удара.

Треба очекивати да ће се савремена дејства карактерисати многобројним компликованим и врло динамичним ситуацијама које ће се временски и просторно врло брзо мењати. Ово ће од органа команди захтевати способност да најразноврснија питања решавају врло тачно и експедитивно, а пошто ће обим проблема и задатака којима ће се они бавити бити много већи него у ранијим — класичним условима, то ће, свакако, изискивати од њих и веће физичко и умно напрезање. С друге стране, командама се поставља захтев да од постојећег броја својих органа издвоје изванредан део и формирају резервну команду. Дакле, јавља се опречност и неадекватан однос броја послова — задатака према броју органа команди и људи у њима. Међутим, без обзира на све, та опречност мора се свесно толерирати и прибећи стварању резервне команде.

С обзиром на нужност стварања резервне команде као предуслова за обезбеђење континуитета командовања у савременом рату, размотрићемо реалне могућности штабова за остварење тог захтева.

Тактичка јединица и њена команда до пријема задатка, тј. пре ступања у борбу, најчешће ће се налазити у очекујућем рејону. Ту ће и команда доносити одлуке. Дакле, она ће се, овисно о ситуацији, налазити више или мање удаљена од фронта. Ако узмемо да ће у очекујућем рејону ситуација за дотичну команду бити релативно „мирна”, тајност ће се моћи сачувати предузетим мерама маскирања. У тој ситуацији, начелно, неће бити потребно да се одваја део команде и образује резервна команда. Дакле, у припремном периоду, у време процеса рада на доношењу одлуке, тј. кад се у команди јављају најобимнији послови и када су њени органи највише ангажовани и потребни команданту за доношење што правилније и потпуније одлуке, они ће бити сви ту и радити као јединствен колектив.

После овог периода, тј. кад се већ одлука у команди донесе, кад се она пренесе на извршиоце и јединице се из очекујућег рејона покрену и стигну у рејон извођења дејства, тј. непосредно на линију фронта, јавља се потреба за развијањем командног места и за одвајањем дела кадрова команде ради стварања резервне команде. То не значи да и касније, у току извођења борбених дејстава, командант неће доносити одлуке. Међутим, пошто је већ за почетну ситуацију, на основу добро процењених свих елемената, одлука донета и предвиђен план дејства, њему неће бити тешко да после тога без ангажовања целокупног колектива команде доноси потребне одлуке. За време динамике боја (супозиција) обично ће командант, нарочито кад је у питању нижа јединица, доносити одлуку сам или уз најнеопходније консултовање начелника штаба или неког другог по одређеном питању најупућенијег органа. Команданту, дакле, неће бити на командном месту у току боја нужни сви органи команде. Према томе, постоје реални услови да се извршан део органа команди одвоји и упути на резервно командно место.

Поделом команде било ког степена неће се моћи у свим органима оба дела обезбедити одговарајући број и квалитет људи. У том погледу командно место ће бити у повољнијим условима него резервно командно место и попуниће се у складу са ситуацијом, према потребама за рад на обављању задатака. Међутим, требало би да је и резервна команда и по броју и по квалитету кадрова таквог састава, да буде способна да се у датој ситуацији стави на чело јединице, преузме и продужи командовање. У том смислу не би смело да буде импровизиција, нити би се смело допустити да се на резервно командно место упути група официра који ни по броју, ни по квалитету, ни по познавању функције командовања не би били у стању да у случају потребе преузму командовање. Притом ће ситуација диктирати које ће органе командант задржати на командном месту, а које ће упутити на резервно. Тако, на пример, у припремном периоду, тј. у процесу доношења одлуке, често сви елементи почетне ситуације неће бити довољно јасни, због чега ће се неком роду или служби дати само општи задаци. Ако командант сматра да ће се почетком дејства ситуација разјаснити и подаци допунити, он ће органе таквог рода или службе задржати на командном месту, јер су му неопходни за даље командовање.

Начелник штаба је после команданта најпозванији да познаје стање и делатност целокупне јединице. Он је организатор и координатор свих послова команде. Непосредно сарађује са командантом при доношењу одлука и његов је први заменик. Но, и поред свега тога, за време борбених дејстава начелник штаба се не мора налазити увек на командном месту. Ако је ситуација већ у припремном периоду била довољно јасна и командант донео одлуку на основу добро проучене и довољно јасне ситуације, онда неће бити преко потребно да он буде уз команданта. У том случају начелно ће бити правилније да се он стави на чело резервног командног места. Насупрот томе, тј. ако је командант на основу недовољно јасне ситуације донео одлуку која ће се допуњавати у току борбе, биће му неопходнија непосредна помоћ најближих сарадника, па ће бити правилније да начелник штаба остане уз команданта.

Исто тако, у ситуацијама које захтевају да се одлука донесе по скраћеном процесу рада штаба, када нема времена за детаљну анализу свих проблема и елемената ситуације, биће потребно да начелник штаба буде уз команданта на командном месту. Но, чим се команда растерети послова ваља настојати да он пређе на резервно командно место.

У вези са потребама командовања, док се начелник штаба налази на командном месту, неопходно је да његов заменик буде на резервном, и обрнуто, чим начелник штаба пређе на резервно, његов заменик одлази на основно командно место.

Распоред осталих органа штаба зависи од потребе и ситуације. Ако су органи родова, на пример, у неким нижим командама уједно и командири или команданти дотичних родовских јединица, неће бити могућно делити их на командно и резервно командно место. Они ће се по правилу налазити са својом јединицом, а заменике — уколико их имају — послаће на командно место. Оним, пак, органима родова који у јединицама немају заменике диктираће конкретна ситуација да ли ће се налазити на командном месту или у јединицама. Начелно, оне органе рода — службе чија почетна ситуација није била јасна, а очекује се да ће се разјаснити почетком дејства, командант ће потребно време задржати на командном месту. У вишим командама где у одељењима — одсецима родова има већи број официра, лакше је извршити распоред и обезбедити да сви потребни родови и службе буду заступљени и на резервном командном месту.

И органи позадинских служби распоређују се на оба командна места. Притом је најпогодније да се помоћник за позадину са неопходним бројем својих кадрова налази уз команданта. Остали би се налазили на резервном командном месту.

Остали органи команде распоредили би се према потреби за обављање задатака. Сматрам, међутим, да нема никакве потребе да се клуб, финансијски и правни органи распоређују у рејону командних места, већ да је најповољније решење ако се они, бар у тактичким јединицама, сместе негде у рејону базе.

Најбоље ће бити ако се команда стана у тактичким јединицама распореди у рејону командног места, а да уједно извршава задатке и обавезе и за рачун органа на резервном командном месту. Због тога би и њен размештај требало да буде такав да се што је више могућно скрати одстојање између њих.

Оваквом поделом органа команди и њиховим распоредом основна команда би и по броју и по квалитету могла извршавати послове који ће искрсавати у току боја. Исто тако створила би се резервна команда, која би већ у почетној ситуацији била потпуно укључена у рад на одлуци команданта, а затим би праћењем ситуације са резервног командног места била у стању да у датој ситуацији преузме командовање.

Иако се изнетом поделом и организацијским мерама обезбеђује рад команди и непрекидност командовања у савременим условима рата, биће такођер неопходно организовати, планирати и предвидети мере за обезбеђење непрекидности рада ако би целокупна команда — и на командном и на резервном командном месту — била потпуно уништена. У таквим случајевима, по мом мишљењу, командовање се може обезбедити на један од следећих начина:

— преузимањем командовања од штаба нижег степена, на пример, да команда пука замени уништену команду дивизије и сл. У таквим случајевима најбоље је да то буде она команда ниже јединице која се налази на мање важном правцу или је у другом ешелону;

— преузимањем командовања од штаба непосредно вишег степена. У том случају то би био онај део команде вишег степена који се налази на резервном командном месту или би се формирала посебна група — нова команда;

— да то буде она команда истог степена која је неангажована и налази се у другом ешелону.

У свим тим случајевима, поред осталих мера и припрема, биће потребно да команде предвиђене за преузимање дужности уништене команде буду информисане и непрекидно обавештаване о ситуацији на фронту оне јединице чију команду треба да замене у датој ситуацији.

Резервна команда функционисаће привремено, дуже или краће време, а посебно кад команда нижег степена преузима дужност уништене команде вишег степена. Ово у првом реду због тога што у резервној команди има мање органа и кадрова тако да ће њихова напрезања бити већа и неће бити у стању да дуже добро командују. У свим таквим случајевима претпостављена ће команда, овисно о ситуацији, раније или касније морати или да привремену команду попуни одговарајућим органима или да формира и постави потпуно нову команду.

Сматрам да би било погрешно ако би се обавештавање органа на командном и резервном командном месту о ситуацији на фронту и одлукама вршило методом „свако по својој линији“, на пример, да оперативни орган са командног места обавештава оперативни орган на резервном, начелник артиљерије артиљерца, начелник инжињерије инжињерца итд.

Овај метод не само што не би обезбеђивао јединствено командовање, већ би се понављањем обавештења губило време. Наиме, сваки орган би приликом обавештавања свог органа на резервном командном месту требало да нешто рече и о општој ситуацији на фронту. На пример, начелник артиљерије не би могао рећи само: „Противоклопни одред избио је на противоклопну линију бр. 2“. Такав извештај био би непотпун и недовољно јасан. Нормално би требало рећи где се налази непријатељев борбени поредак, посебно тенкови, а где сопствене пешадијске јединице и т.сл. Пошто би и остали органи на сличан начин обавештавали о ситуацији, то би се неколико пута непотребно понављали готово исти подаци из опште ситуације. Тиме би се губило време, могла би се створити забуна, а неизбежна би била и непрецизност или боље рећи нејединственост и неуједначеност. Поред тога, превише би се непотребно оптерећивала средства везе, а због њиховог недовољног капацитета и немогућности да се једновремено свим кореспондентима удовољи, створила би се извесна нервоза код органа на командном месту. Они би тражили разна права „првог“ или „приоритетног“ и сл. Ваља поменути и то да би се овим методом трошило много времена и да би се сувише ангажовали и замарали како органи на командном месту ради предавања обавештења, тако и органи на резервном командном месту ради пријема тих обавештења.

Из овог произилази да начин обавештавања органа на резервном командном месту треба да се заснива на другом принципу. Најбоље би, мислим, одговорило обавештавање преко једног центра — органа. И раније се на командном месту одређивао оперативни дежурни који је, поред осталог, водио карту ситуације, и преко њега су се обавештавали сви органи, претпостављена команда и суседи. Оваква лица — органе у оквиру командног места и даље би требало одређивати. Њих би сви органи родова и служби на командном месту обавештавали о ситуацији уједно се информишући о елементима потребним за потпуније праћење ситуације по свом роду — служби и за координацију рада. Дежурни би све добијене податке уносио на карту и у друге потребне предлоге. Тако створен увид у општу ситуацију на фронту јединице јединствено би се пренео одређеном лицу на резервном командном месту, које би обавештавало све остале органе. Због озбиљности и важности овог задатка оперативни дежурни не би смео да иде од једног до другог органа и да тражи елементе ситуације, већ су они дужни да га обавештавају. Поред тога, њега би требало ослободити свих других задатака и обавеза.

Овисно о условима рада и обиму послова, број лица за ове задатке може бити већи или мањи. У командама нижих тактичких јединица довољно је по једно лице на командном и резервном командном месту, које би се смењивало свака 24 часа. Међутим, у вишим командама, због обимности посла око обавештавања, можда би било погодније одредити два до три лица, што би зависило о величини јединице.

Такав систем обавештавања не искључује могућност да се поједини органи на командном и резервном командном месту по потреби међусобно обавештавају. Напротив, то ће бити потребно, нарочито у вишим командама, и тиме ће се обавештавање допуњавати. Поред тога, ради обавештавања о ситуацији и намерама команданта, поједини органи ће каткад са резервног лично долазити на командно место.

Карактер борбених дејстава у савременим условима поставља обимније задатке и захтева већа напрезања штабова него у класичним. Поред тога, у евентуалном будућем рату ствараће се компликоване ситуације које ће се брзо мењати и које ће баш зато захтевати моментано реаговање команди. То намеће органима команде потребу за непрекидним праћењем и разматрањем развоја борбе, како би увек били у стању да команданту дају неопходне ажурне и свестране податке потребне за доношење одлуке. Ово ће, међутим, бити утолико теже остварити што је атомско оружје утицало на пораст темпа дејства, ширине рејона и појасева, дубине задатака, као и на друге елементе, услед чега су и обим задатака и круг интересовања штаба много порасли.

Главни део послова које ће обављати органи штаба треба, према свему изнетом да буде повезан првенствено са задацима који захтевају моментано реаговање команданта. Међутим, понекад ће баш оперативни и обавештајни официри бити ангажовани другим, мање важним пословима, као што је, рецимо, техничка обрада докумената. То цела њихову пажњу, одваја их од основног задатка и преоптерећује. Проблем захтева да се приступи његовом решавању са разних аспеката. Пре свега ваља размислити о подели задатака између органа на командном и резервном командном месту. Поред тога, биће потребно ревидирати класичну документацију, ослободити се непотребне, а тежити да се што више упрости она што остаје, имајући увек у виду да основна делатност органа на командном месту мора бити усмерена непосредно на управљање и командовање јединицом.

Не би требало схватити нити тако поставити органе на резервном командном месту да стоје „скрштених руку“ и чекају да по уништењу основног командног места преузму његове функције. Да би могли да преузму функцију командовања органи резервне команде морају непрекидно пратити ситуацију и процењивати све њене елементе у истом обиму као и органи на командном месту. То значи да и они морају увек бити у стању да поднесу свој предлог команданту. Ако се на челу резервног командног места налази начелник штаба, овакав став има нарочит значај, јер од њега може командант чешће захтевати да предложи одлуку или решење за неку одређену ситуацију. Можда би баш органи на резервном командном месту могли да одржавају везу са суседима ради обавештавања о ситуацији и осталим интересантним елементима или, пак, да по том питању испомажу основну команду. Они би, даље, требало да се баве контролом спровођења и извршења командантове одлуке, као и да обрађују документе који се израђују на основу те одлуке, да израђују и достављају ре-

довне дневне извештаје, састављају разна требовања, да се баве разним студијама, анализирају искуства итд.

Ако би резервна команда обављала наведене задатке растеретили би се органи штаба на командном месту и омогућило би им се да се више ангажују на извршавању непосредних задатака око командовања. С друге стране, органи штаба на резервном командном месту непрекидно би и ажурно пратили ситуацију и тиме били у стању да у сваком моменту без икаквих тешкоћа преузму командовање.

Поред наведених задатака, резервна команда се може искористити и у извесним посебним ситуацијама. Тако ће, на пример, при изразитом повећању рејона и појасева дејства тактичких и оперативних јединица, услед дубоких продора или ваздушних десаната, често доћи до непредвиђених, самосталних „жаришта“ борбе. На таквим правцима или местима можда ће бити неопходно ангажовати посебну команду, јер би се раздвајање пажње основне команде на два правца могло штетно одразити. У таквим условима командант може дати задатак органима штаба на резервном командном месту да преузму командовање на одређеним деловима положаја.

У почетку је речено да је командно место одувек било примамљив циљ и да су обе стране тежиле његовом уништењу. Данас кад постоје савременија средства за откривање и уништење циљева, то питање постаје још изразитије. Нарочито ће бити примамљива и стављана под атомски удар командна места штабова армија, корпуса па и дивизија. Усавршавањем атомског оружја и израдом бомби и пројектила мање моћи рентабилни постају и мањи циљеви, као што је, на пример, командно место пука. Логично је, такођер претпоставити да ће командна места дивизија, а посебно пукова, бити уништавана и непланираним атомским ударима. Начелно, атомско оружје је посредну подршку трупа биће примењивано у зони тактичке дубине на главним правцима напада, односно на правцима који изводе ка тежишту одбрану. А управо на земљишним просторијама у дубини тих зона обично се размештају командна места пукова и дивизија, која могу бити тим лакше откривена што ће пажња супротне стране на тим правцима бити активније усмерена. Другим речима, сасвим је вероватно да ће та командна места бити стављена било под планиране или непланиране ударе атомског оружја. Ово захтева да се командна места пукова и дивизија не размештају на тежишту дејства, већ негде на периферији тих рејона или правца иако се то донекле коси са неким досадашњим схватањима. У вези с тим, приликом процене ситуације биће потребно ценити, поред осталог, који правци и објекти могу бити изложени атомском удару и на основу тога одредити и локацију командних и резервних командних места.

Кад год постоје повољни земљишни услови, за размештај командних и резервних командних места треба широко користити кланце, јаруге, пећине, подземне ровове — галерије, поткопе, тунеле итд. Овакви објекти посебно долазе у обзир за више штабова. Уколико нема погодних земљишних услова, командна места се укопавају. У зависности од времена, снага и средстава којима се располаже за

уређење КМ, оно ће бити више или мање развијено у фортификацијском смислу. У сваком случају требало би настојати да се радови и у току борбе усавршавају и допуњују. Потребно ће бити да рејон командног места буде заклоњен од осматрања са земље и из ваздуха, а објекти на њему добро маскирани. У том циљу бирају се скривени прилази и такав рејон где је командно место удаљено од маркантних објеката на земљишту. Посебно ће бити потребно да се избегавају насељена места зато што су уочљива и што повећавају ефект ударног и топлотног дејства атомске експлозије. Сем тога, треба pazити да у непосредној близини командног и резервног командног места не буду делови борбеног поретка који су примамљив циљ непријатељеве артиљерије, авијације и атомског оружја.

Један од услова који треба да задовољи рејон размештаја командних места је да је обезбеђено организовање и одржавање трајне и еластичне везе са потчињеним јединицама, претпостављеном командом и суседима, као и да су омогућени добар распоред и размештај органа штаба и што повољнији услови за рад.

Командно и резервно командно место уређују се, организују и постављају истовремено. Одстојање од јединица прве линије може бити врло различито, што ће зависити од карактера земљишта, величине јединице, задатка и начина његовог извршења, врсте и могућности средстава за везе, ситуације у погледу евентуалне употребе атомског оружја и многих других фактора. Начелно, оно ће износити од $1/3$ до $1/2$ ширине фронта дотичне јединице. Резервно командно место у одбрани обично ће се постављати позади и у страну од основног. У нападу оно ће бити са стране или испред основног командног места. Одстојање између њих условљено је тежњом да оба не буду једновремено захваћена експлозијом истог атомског средства. Под претпоставком да се употреби атомско средство јачине до 20 КТ, то одстојање просечно износи 3—4 км за дивизију и мање тактичке јединице. За оперативне јединице оно се повећава на 7—8 км, јер се претпоставља да би таква командна места била тучена нуклеарним оружјем веће моћи — до 100 КТ. Ако земљиште пружа повољне услове (маска) и солидно се фортификацијски уреди, могу се дозволити и мања одстојања.

Командна места се за време борбених дејстава премештају са трупама, не допуштајући битно одвајање од њих, јер би се тиме погоршали услови командовања. Поред тога, са командног места ваља обезбедити лични контакт са потчињеним командантима и штабовима. То ће се постизати у првом реду одлажењем официра штаба у јединице са претходним наређењима, заповестима и ради контроле дејства. Ако је то потребно ради ближег контакта са јединицама и ако тиме побољшава услове командовања, командант може у извесним приликама неко време руководити и са резервног командног места или са командног места потчињеног старешине. При постављању командног места води се рачуна и о томе да се командантима тактичких и нижих оперативних јединица омогући одлазак на сваку

тачку у зони дејства њихове јединице, уколико то ситуације или услови командовања буду захтевали.

Величина штаба, број његових органа и услови које пружа земљиште утичу на величину рејона командног места и начин размештаја команде. При размештају се тежи стварању што бољих услова за рад и што сигурнијој заштити од атомског удара. Код већих штабова који, разумљиво, имају и већа одељења односно одсеке, органи команде размештају се по групама, водећи рачуна о сродности послова и о растреситом размештају унутар групе. Тих група може бити 4—5 и више, а растојање између њих од 1000 до 1500 метара, тј. толико да се растреситим груписањем отклони опасност да једном атомском експлозијом не би била захваћена читава команда. Растојање између одељења — одсека у оквиру групе, ради обезбеђења услова за рад и координацију, не би требало да је веће од 200 метара.

У командама мањих тактичких јединица, због релативно малог броја органа команде, поготово кад се поделе на два дела, нема потребе да се њихови органи на командном и резервном командном месту размештају на већим растојањима, но и они се ради обезбеђења повољнијих услова за рад, сарадње и координације групишу по сродности послова у потребан број група, с тим да се оперативни дежурни налази негде у центру тог распореда. Средства и јединице одређени за заштиту командних места распоређују се непосредно око њиховог рејона, сходно плану обезбеђења.

Потребе обавештавања и контакта на релацији командно место — резервно командно место изискују да се између њих успостави сигурна веза, без које резервна команда не би могла правовремено добијати податке о развоју ситуације, намерама и одлукама команданта и сл., нити би била у стању да у случају потребе преузме командовање.

У командама нижих тактичких јединица, чија су командна и резервна места ближе линији фронта, радио-средства нису подесна за одржавање везе. Ово у првом реду због опасности откривања радио-станица, а тиме и рејона резервног командног места које у том периоду не би смело бити откривено. Поред тога, тиме би се још више повећао и онако презасићен радио-саобраћај, на дубини распореда тактичких јединица. Основно средство везе између командног и резервног командног места требало би да буде жична веза, којом се обезбеђује и тајност и брзо преношење обавештења. Њу могу допунити курири. Међутим, пошто ће на резервном командном месту бити постављене радио-станице, предвиђене за рад у случају уништења основног командног места, тј. кад резервна команда преузме командовање, оне се и пре тога могу користити, али искључиво за слушање. Постављањем ових средстава у радио-мрежу командног места непрекидно се могу слушати сви извештаји потчињених, одлуке и наређења команданта своје јединице као и претпостављене команде. Тиме би се систем обавештавања знатно допунио.

У вишим командама, чија су командна и резервна командна места лоцирана даље од линије фронта, моћи ће се успоставити и

радио-веза, али помоћу радио-станица мањег домета које непријатељ, с обзиром на удаљеност од фронта, не би могао слушати и открити.

Ради обезбеђења непрекидног командовања требало би, поред командног и резервног командног места, предвидети и 1—2 наредна командна места на која би се команда по потреби премештала, водећи рачуна да то премештање буде темељито организовано како се ни у ком случају не би реметило командовање потчињеним јединицама нити веза са претпостављеним и суседима.

Утицај ситуације и развој догађаја на фронту основни су фактори који утичу на премештање командног и резервног командног места. Мере за премештај морају се притом благовремено предузети. Наиме, чак иако је унапред одређен и уређен рејон наредног командног места, уколико и премештање команде није благовремено планирано и припремљено, такав пропуст може довести до делимичног прекида веза.

Најповољније време за премештање командних места је кад на фронту дејства нису тако интензивна или кад је видљивост слаба. Но, може се десити да развој ситуације захтева премештање командног места кад је интензитет борби на врхунцу. Тада претходно треба обезбедити да се свим потчињеним дају јасни задаци, а затим се приступа премештању. Уколико се, пак, на фронту решава исход битке при чему је неопходан непрекидан контакт команде са потчињенима, командно место не би требало премештати док се ситуација не рашчисти без обзира на личну несигурност састава.

Уопште узевши, тешко је одредити кад треба премештати командно место. То се питање решава првенствено ако не и искључиво са гледишта непрекидности и сигурности командовања јединицама и одржавања сигурне везе са претпостављеним и суседима, а не предвиђањем ма каквих норми. Конкретна ситуација ће утицати и на то да ли ће се најпре премештати основно или резервно командно место.

Постојањем резервног командног места, поделом и распоредом команди, тј. једновременим организовањем и поседањем оба командна места, обезбеђује се дуготрајнији рад на основном командном месту. Поред тога, тако организованим командовањем избегава се онај критични момент који је у класичним условима долазио до изражаја за време премештања командног места, а то је празнина у командовању. У новим условима то отпада, као што отпада и потреба да се средства везе и органи команде са командног места премештају по деловима и скоковима, јер се, кад наступи потреба за премештањем, активира резервно командно место. Команданту остаје да или оде тамо, било сам или са најнеопходнијим органима, и настави командовање или да га потпуно пренесе на свог заменика на резервном командном месту док се не заврши са премештањем основног. У овом последњем случају он ће преко личне радио-станице пратити развој ситуације.

Више команде ће се због гломазности штабова премештати по деловима да би се избегло кретање у већим колонама које је лако осматривати и тући.